

[Kurt Hansen]

Hverken den eksisterende jobtilbudsordning eller den kommende, opstrammede udgave, som jo indeholder sanktionsmuligheder, vil give flere job. Der vil blot være tale om en omfordeling af arbejdet, og det vil gælde såvel inden for det private område som inden for det offentlige. Vi mener, det er nødvendigt at gå ganske andre veje for at forhindre en ophobning af langtidsarbejdsløse og for at imødegå arbejdsgivernes fraserter af arbejderne, nemlig at anvisningen og kontrollen føres tilbage til fagforeningerne, og at anvisningen sker ud fra princippet »længst arbejdsløs, først tilbud om arbejde«.

Nu vil regeringen indføre pligt til, at offentlige virksomheder ansætter lærlinge i forhold til, hvor mange der i øvrigt er ansat. Hertil vil vi sige, at det synes vi var på tide; det kunne have været gjort lang tid i forvejen. Vi har oplevet, at det i årevis har været umuligt at skaffe det tilstrækkelige antal praktikpladser, og på trods af at presset for netop at gøre sådanne ting har været voldsomt, ikke mindst fra lærlingene selv, har regeringen indtil nu undladt at bruge denne mulighed. Men o.k., bedre sent end aldrig.

Men det er ikke kun inden for det offentlige område, at en sådan ordning skal gælde, hvis det er op til VS; det bør naturligvis også gælde inden for det private område. Men her påtænker regeringen jo at gå ganske andre veje. Der skal laves en ordning, som kan virke som en opmuntring til arbejdsgiverne, som opretter lære- og praktikpladser, og jeg vil gerne spørge arbejdsministeren eller undervisningsministeren, hvem der nu måtte kunne svare på et sådant spørgsmål, hvad dette mere præcist består i. Hvordan skal guleroden for arbejdsgiverne i realiteten udformes? Kan vi ikke få lidt mere at vide om det? Det ville være interessant.

Ellers må vi generelt tolke det sådan, at der bare skal gives flere tilskud til arbejdsgiverne. Vi mener, det er en anden vej, man skal gå: arbejdsgiverne skal pålægges at tage et vist antal lærlinge i forhold til, hvor mange der er ansat i øvrigt i virksomheden. Derudover skal lærlingene naturligvis sikres en løn, som svarer til fagets mindsteløn. Vi mener, at et andet vigtigt element er, at fagforeningerne er med til at godkende, om de pågældende virksomheder er egnede til at uddanne lærlinge, og fagforeningerne skal også have mulighed for at stille krav til, hvordan

uddannelsesmulighederne konkret er det pågældende sted.

Dernæst er der den såkaldte jobskabelsesordning. Det lyder jo besnærende, men hvad dækker et sådant begreb egentlig over? Kommuner, amtskommuner og private virksomheder skal sikres statsstøtte til at igangsætte opgaver, som ellers ikke ville blive udført. 30 kr. i timen i de første seks måneder, 20 kr. de sidste seks måneder. Det er, hvad der bliver givet statens side. Men det er jo et paradoks, at man skal tage sådanne initiativer, alt imens der bliver skåret kraftigt ned inden for en række serviceområder, som i vidt omfang er til gavn for arbejderklassen, så arbejdsløsheden vokser på baggrund af disse nedskæringer. Så kommer man her og laver lapperiløsninger ved at give statstilskud. Vi er bange for, at denne jobskabelsesordning vil give de private virksomheder endnu en tilskudsmulighed. Og hvorfor er vi det? Jo, det er vi, fordi det er amtsarbejds-markedsnævnet, der skal godkende og vurdere de forskellige projekter, og vi forestiller os, at arbejdsgiverne har vetoret i disse nævne. Vi synes, det ville være fint, hvis man på kommunalt eller amtskommunalt plan kunne iværksætte visse former for kommunal produktion med hensyn til genbrug, energi osv. Men vi er bange for, at denne ordning ikke kan opfylde sådanne målsætninger. Det vil være nogle initiativer, der skal køres ind under et privatkapitalistisk udbytningsområde, netop fordi arbejdsgiverne har mulighed for at nedlægge veto. Hvis de ikke har denne vetoret i nævnene, vil jeg gerne høre, hvad der så er planen med det.

Til allersidst: vi mener egentlig, at en række af de områder, der er nævnt i ministerens redegørelse, såsom energi, kollektiv trafik osv., burde sættes i gang på helt ordinære og normale betingelser uden om disse såkaldte jobskabelsesordninger. Det bør være sådan, at man udvider på helt almindelige overenskomstmæssige vilkår og betingelser i stedet for at smugle en ordning igennem, der i 95 pct. af tilfældene vil være en ren tilskudsordning til private virksomheder.

**Poul H. Møller (KrF):**

Som bekendt er det en menneskeret at have et arbejde at gå til, men ikke alverdens konventioner kan jo dog skaffe et job, hvor